

Kunnskapskommunen
Helse Omsorg Vest

ÅRSMELDING KUNNSKAPSKOMMUNEN HELSE OMSORG VEST 2025

Bergen

Alver

Askøy

Austrheim

Bjørnafjorden

Gulen

Kvam

Masfjorden

Samnanger

Vaksdal

Voss

Øygarden

UNIVERSITETET I BERGEN

Høgskulen
på Vestlandet

VID

Haraldsplass
Diakonale Sykehus

HELSE BERGEN
Haukeland universitetssjukehus

FHI

Kristiania

Fra fagleder	2
Introduksjon.....	3
Om Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest.....	3
Forskningssamarbeid satt i system.....	4
Kommunenenes samarbeidsarena for forskning (KSF) Vest.....	4
Aktiviteter vi har deltatt i med innlegg	6
Forskningshenvendelser 2025	6
Meldevei og prosess	6
Omfang og utvikling.....	7
Kategorier og status	7
Eksterne utlysninger og søknadssamarbeid	8
Tildeling fra Forskningsrådet.....	8
Tildeling av samarbeidsmidler fra Alrek helseklynge og Rebekka Ege Hegermanns legat .	9
Pågående forsknings- og innovasjonsprosjekter i partnerkommunene.....	10
Avsluttede prosjekter i 2025.....	14
Digitale løsninger for praksisveiledning av bachelorstudenter i ernæring.....	14
Psykisk helse og trivsel blant ungdom. Betydningen av sosiale medier (Ungdom og sosiale medier)	15
Bruk av digitalt tilsyn som teknologi for fallforebygging og falldetektering hos aleneboende personer med kognitiv svikt (DIGISAFE)	15
Ensomhet og livskvalitet blant eldre.....	16
Formidling, synlighet og aktiviteter.....	16
Samarbeid om kompetanse- og strategiarbeid.....	17
Kunnskapslønsj 2025.....	17
Deltakelse på og medarrangør for konferanser, seminarer og møter	18
Deltakelse i forum, styringsgrupper og prosjektgrupper	19
Fagformidling og publikasjoner:	20
Personer og utvalg tilknyttet Kunnskapskommunen i 2025.....	21
Administrasjonen	21
Ledelse	21
Stab.....	21
FoUI-kontakter i Bergen kommune	21
FoUI-kontakter i partnerkommunene.....	21
Styringsrådet.....	22
Vedlegg	23

Fra fagleder

2025 har vært et år preget av videre konsolidering, økt samarbeid og tydelige resultater for Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest. I tett samspill med kommunepartnere, forskningsmiljøer og øvrige aktører har vi styrket arbeidet med kunnskapsbaserte helse- og omsorgstjenester i regionen. Året har bekreftet betydningen av systematisk samhandling om forskning med relevans for praksis, erfaringsdeling og utvikling av ny praksis for å møte både dagens og morgendagens utfordringer. Klyngesamarbeidet har fortsatt å utvikle seg i 2025, og partnerskapet står nå stødig med 12 kommuner med Bergen som motorkommune, fem forsknings- og utdanningsinstitusjoner, to store sykehusaktører og Folkehelseinstituttet. Vi ønsket Gulen velkommen som ny partner, og Etat for psykisk og helse og rus i Bergen kommune. En viktig markering har vært et 10 års jubileum for klyngen som understøtter at samarbeidet har gitt et solid fundament for videre utvikling av kommunenes rolle som aktive kunnskapsaktører. Gjennom KS sin satsning på Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF) har Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest i 2025 videreutviklet strukturer for ressursdeling, felles læring og koordinert innsats. Arbeidet med felles tilnærminger til søknadsprosesser, personvern, etikk og forsvarlighet i forskning har bidratt til økt kvalitet og effektivitet. Samtidig ser vi at modellen sprer seg til andre regioner, med nye klynger og vertskapskommuner som etableres. Et sentralt mål har vært – og er fortsatt – å utvikle løsninger som kan tas i bruk i kommunal praksis, både på kort og lang sikt.

Til tross for vedvarende utfordringer knyttet til kommuneøkonomi, tilgang på kompetent personell, demografiske endringer og økende utenforskap, har 2025 tydelig vist at investering i forskning, utdanning og innovasjon er avgjørende. Regjeringens satsning på bærekraftige kommunale helse- og omsorgstjenester gir viktige rammer for dette arbeidet. Å bygge bro mellom forskning og praksis er en forutsetning for verdiskaping, nye arbeidsplasser og robuste tjenester. Kompetansebehovene er i rask endring, og samspillet mellom utdanning, forskning, innovasjon og tjenesteutvikling har vært sentralt i klyngens arbeid gjennom året. Vi ser tilbake på et innholdsrikt og målrettet år i 2025, der konstruktivt samarbeid på tvers har vært en tydelig nøkkel til fremdrift og kvalitet. Dette gir et godt utgangspunkt for videre utvikling i året som kommer. En stor takk til alle partnerne våre for samarbeidet i 2025, til motorkommunen for uvurderlig støtte, til KS, til teamet og kolleger, og andre gode samhandlingsaktører 🌹

*Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest – 10 år!
2015-2025*

Introduksjon

Årsmeldingen er Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest sin rapportering på mål og aktiviteter i tråd med mandatet som legger grunnlaget for kommuneklyngen.

Denne meldingen omfatter mål og aktiviteter for 2025, hvor kun siste halvdel av desember måned ikke innberegnes på grunn av leveranse og ferdigstillelse innen 19.12.2025.

Årsmeldingen bygger på diverse møtevirksomhet med samarbeidspartnere, rapportering på ulike prosjekter som skjer i klyngen, aktiviteter hvor Kunnskapskommunen har en rolle, samt andre relevante arrangementer.

Innledningsvis er informasjon om Kunnskapskommunen sitt formål, partnere, og organisering. Deretter informasjon om sentrale forskningssamarbeid, prosjekter vi har fremhevet som viser samarbeid på tvers, forskningshenvendelser som er håndtert, og andre aktiviteter vi har vært engasjert i.

Om Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest

Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest er en klynge som i 2025 utgjør 12 kommuner (Bergen, Øygarden, Askøy, Bjørnafjorden, Alver, Austrheim, Voss, Vaksdal, Masfjorden, Samnanger, Kvam, Gulen) med Bergen som motorkommune.

I tillegg akademiske institusjoner (Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen, VID vitenskapelige høyskole, NORCE, Kristiania), to sykehus (Helse Bergen HF og Haraldsplass diakonale sykehus) samt Folkehelseinstituttet.

Det er et nettverk med kontaktpersoner i hver kommune som møtes regelmessig (FoUI-kontakter¹). Dette er rådgivere/fagpersoner med linje til kommunalsjef for helse og omsorg/velferd, eller kommunalsjef i den respektive kommune. Kristiania har egen FoUI-kontakt, og vi har i 2025 vært i prosess med å opprette et bredere

¹ FoUI: forskning- og utvikling/innovasjon

forskningsrådgivernetverk. Fagleder har et overordnet ansvar for administrasjonen med 3,5 årsverk som tilhører seksjon for HR og organisasjon i Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg (BEHO) ledet av Ingelin Søråas, 0,5 årsverk er allokert til en koordinatorfunksjon for Alrek helseklynge og finansieres av BEHO. Tre årsverk dekkes av klyngen gjennom samarbeidsavtaler som innehar en kostnadsmodell. I tillegg er 1 årsverk knyttet til Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF Vest) med midler fra KS. Bergen er vertskapskommune.

Byrådsavdeling for barnevern, sosiale tjenester og mangfold (BBSM) har en FoUI-kontakt i etat for barn og familie, og nytt i 2025 er etablering av et formelt samarbeid med Etat for psykisk helse og rus hvor det er opprettet FoUI-kontakt.

I BEHO er det en FoUI-kontakt i seksjon for plan og utvikling, seksjon for e-helse, seksjon for kommuneoverlegene, og seksjon for økonomi. Dette er en forbedring fra 2024. Det er utformet en rolle- og funksjonsbeskrivelse for FoUI-kontaktene i BEHO som ble forankret på ledernivå i 2025, og som er delt med kommuneklyngen. Det er ikke avsatt en fast stillingsprosent for FoUI-arbeid. Oppgavene inngår som en del av utøvende fagkompetanse.

Forskningssamarbeid satt i system

Kunnskapskommunen har et viktig mandat for å styrke forskning, forskningsbasert innovasjon og kunnskapsbasert praksis i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. For å få dette til må vi det være et systematisk arbeid med rutiner og prosedyrer, og med rett infrastruktur. Bergen er både motor- og vertskapskommune med ansvaret for administrasjon og drift. Det er et kontinuerlig forbedringsarbeid med å få på plass gode og formålstjenlige prosedyrer for mottak og håndtering av henvendelser fra interne og eksterne aktører. I 2025 har administrasjonen sammen med Ansattservice forbedret innmeldingsskjemaet for master- og forskningshenvendelser. Vi har samarbeidet med seksjon for økonomi i BEHO og etablert nye prosedyrer for håndtering av budsjett og økonomi som er knyttet til forskningsprosjekter som omfatter etatene i byrådsavdelingen. Samtidig oppfordrer vi kommunepartnerne til å sikre reell medvirkning og tildeling i søknader om ekstern finansering, og vi bistår ved behov. Det er gode tilbakemeldinger fra etatene og kommunepartnerne på systematikk rundt håndtering av master- og forskningshenvendelser, og det rutes til administrasjonen om henvendelser kommer via e-post. Det er påbegynt et arbeid med å tilpasse masterprosjekter i større grad til tjenestebehov. I perioder er det en større mengde henvendelser fra enkelte masterprogram, for eksempel barnevern og sykepleie som skaper et større trykk på tjenestene. Her har administrasjonen startet en dialog med program- og emneansvarlige for å koordinere masteroppgaver på en mer hensiktsmessig måte. Det er også avholdt et «match-making»-seminar mellom masterprogram ved UiB og HVL, Klimapartnere Vestland, Alrek helseklynge og kommuner og andre partnere i Kunnskapskommunen.

Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF) Vest

Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest er en del av Kommunenes samarbeidsarena for forskning (KSF) Vest. KS har prosjektansvar for etableringen av KSF over hele landet. Alle landets sju KSF-regioner har fått ansatt en koordinator, og stort sett alle regioner har fått etablert en ny klynge. Per 15. desember 2025 er 175 kommuner med i en klynge.

Bergen kommune har en vertskapskommunerolle i KSF-strukturen med ansvar for å få til et operativt og strategisk nivå for samarbeidsarenaen på tvers av fylkene Vestland og

Rogaland. Bergen har fått midler av KS (gjennom statsbudsjettet) til en stilling til å koordinere arbeidet i Vest. Koordinator er en del av teamet i Kunnskapskommunen i Bergen kommune.

Et viktig mål for KSF Vest er at det finnes en klynge for alle kommuner i Vestland og Rogaland. Dette er blitt jobbet med i ulike løp i 2025:

- 1) I løpet av 2025 har klyngen KSF Sogn og Fjordane med 16 kommuner etablert seg. Sunnfjord kommune tok på seg et motorkommuneansvar og ansatte i februar en klyngeleder i 50 %. Alle kommunene har allerede oppnevnt, eller er i prosess med å oppnevne, en FoUI-kontakt til klyngesamarbeidet og det har vært avviklet to workshops sammen med FoUI-kontaktene.
- 2) Da KSF Vest gikk fra å være en pilot til en fast struktur, måtte noen avklaringer gjøres med de 16 kommunene som tilhører Sunnhordland, Haugalandet og Ullensvang. De utarbeidet en SWOT-analyse om det å enten starte egen klynge eller inngå i allerede etablerte klyngesamarbeid i Sør-Rogaland og Vestland. For at disse kommunene skulle få hjelp til å bestemme seg, ble det sendt en forespørsel til klyngelederne i motorkommunene Bergen og Stavanger slik at styringsorganet i klyngene kunne komme med en tilbakemelding om mulighetsrommet for disse 16 kommunene. Dette er fremdeles i prosess og det er satt frist til 31. januar for at klyngene skal komme med en tilbakemelding om de ønsker deltakelse fra alle 16 kommuner, bare 8 kommuner som tilhører samme fylket eller ingen kommuner fra Sunnhordland, Haugalandet og Ullensvang.
- 3) Det var i tillegg sju kommuner i Vestland som stod utenfor klyngesamarbeid. Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest ønsker å invitere de inn i klyngen sin, og i løpet av året er Gulen blitt ny partnerkommune.

I fjor avviklet KSF Vest piloten vi har vært i siden 2020 og gikk i gang med tilpasninger av KSF etter KS sin etableringsplan. I løpet av året har vi fått på plass et [mandat for KSF Vest](#). Det skisserer opp både et operativt nivå der klyngeledere og KS region Vest har tett samarbeid, og et strategisk nivå som skal sette retning for KSF-arbeidet i Vestland og Rogaland. Mandatet er forankret i Kommunedirektørutvalgene i Rogaland og Vestland.

En del av arbeidet i Vest er å dele erfaringer med andre regioner og gi både innspill og oppspill til KS som de kan bruke inn i videre dialoger. Vi har jobbet med og delt med andre og internt:

- Mal for intensjonsbrev i forskningsprosjekter
- Slik kan en kommune håndtere alle forskningshenvendelsene for alle kommunene i klyngesamarbeidet
- Avtaleutkast for klyngesamarbeid
- Rolle- og funksjonsbeskrivelser for alle nivå lokalt og regionalt i KSF-arbeidet
- Innspill til KS om Forskningsrådet sin utlysning for bærekraftige kommunehelsetjenester
- Innspill til KS om nasjonal satsing på forskningssentre for innovasjon i bærekraftige kommunale helse- og omsorgstjenester

I tillegg har vi prøvd å dele mer på tvers i Vest. Vi har arrangert to seminar i Bergen: 1) om prioriteringer av kunnskapsbehov med FHI og prosjektleder fra Kunnskapsbroen i Klyngesamarbeidet i Sør-Rogaland, 2) prosjektverksted med Forskningsrådet, 3) implementeringsseminar med FHI og Verdighetssenteret. Da inviterer vi alle klyngelederne til

å delta, både for å få mer kunnskap om tema, men også metode for gjennomføring i egen klynge.

I etableringsplanen for KSF er det skissert opp en rekke partnere som skal inngå i det regionale nivået. Vi har derfor gått i dialog med ulike representanter bl.a. fra fylkeskommunene, Digi Vestland og Digi Rogaland, Forskningsrådet i Vestland og Rogaland, Senter for Omsorgsforskning, USHT, representanter i program for storbyrettet forskning og andre. Både for å informere om hva KSF Vest ønsker å få til – og finne rette samarbeidsformer både på klyngenivå og regionalt nivå.

Aktiviteter vi har deltatt i med innlegg

- Strategisamling Nordland – KS sin strategisamling – erfaringer fra piloten
- Strategisamling Rogaland – KS sin strategisamling – erfaringer fra piloten
- Senter for omsorgsforskning sin ledersamling i Bergen – arbeidet med KSF
- Program for storbyrettet forskning – Hva skjer i en klynge og hva skjer regionalt?
- Erfaringsdeling med Vestvågøy, Kunnskapskommunen Helse Omsorg Nord
- Læringsnettverk for tenester til personar med utviklingshemming – Innleiing til gruppearbeidet: Korleis arbeider vi kunnskapsbasert i praksis, korleis brukar vi kunnskapen som støtte i avgjersler og kva treng vi meir kunnskap om?
- Presentasjon av KSF-strukturen på USHT-samling i Førde
- Erfaringsdeling i oppstartsamling for KSF-koordinatorer, klyngeledere og KS-region

Forskningshenvendelser 2025

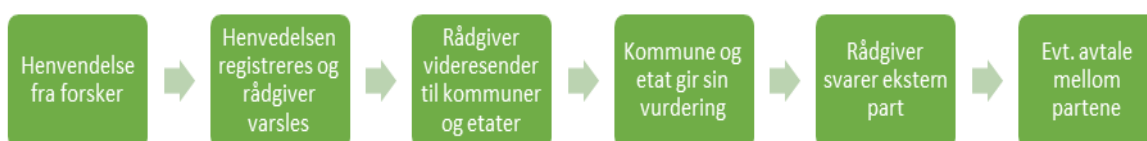
Alle henvendelser om forsknings-, innovasjons- og utdanningssamarbeid meldes via [vårt digitale skjema](#). I 2025 ble skjemaet utvidet med informasjon om masterprogram for å gi bedre oversikt over opprinnelsen til masterhenvendelser og legge til rette for planlegging av oppgaver i samarbeid med utdanningsmiljøene.

Ved behandling av forskningshenvendelser vektlegges:

- Vitenskapelig kvalitet og generell kunnskapsutvikling
- Ivaretagelse av personvern
- Budsjett og ressursbruk
- Relevans for kommunene og tilbakeføring av ny kunnskap
- Forankring til riktig fag- eller tjenesteområde og nivå i kommunen

Meldevei og prosess

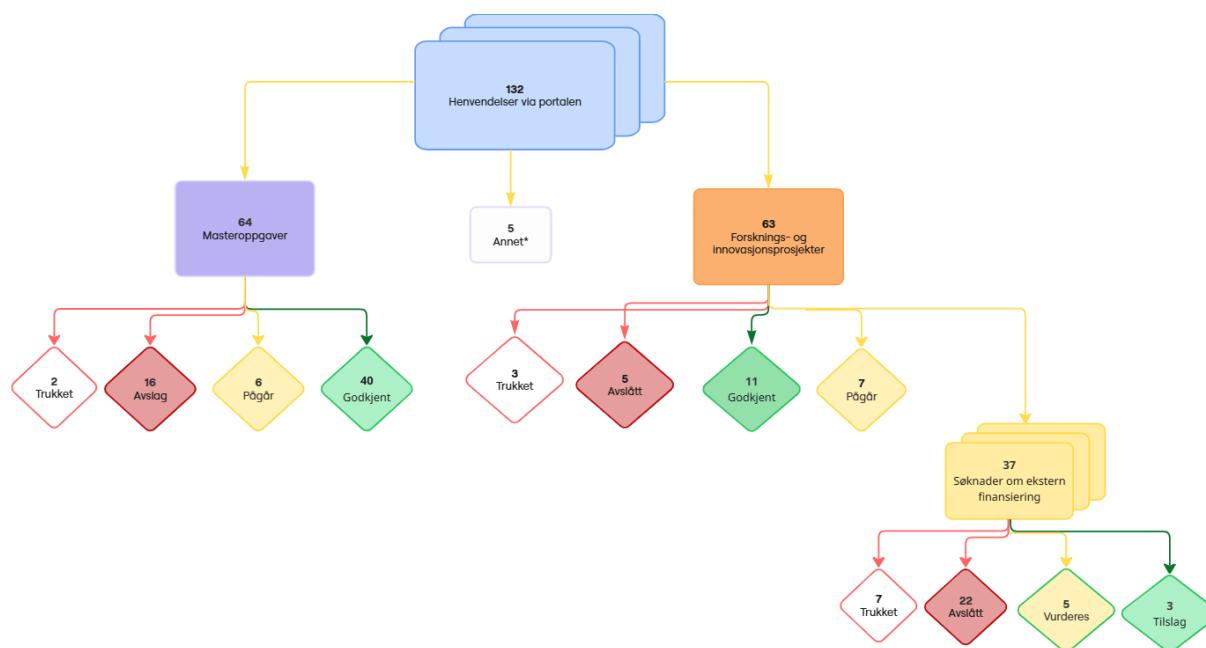
Henvendelser fra forskere kan resultere i intensjonsavtaler eller samarbeidsavtaler mellom forsknings- og utdanningsinstitusjoner og kommunale helse- og omsorgstjenester, samt andre relevante tjenester (HR, organisasjon, ledelse, planverk m.m.). Figur 1 viser meldeveien fra innsendt henvendelse til eventuell avtale.

Figur 1: Meldevei fra henvendelse til samarbeidsavtale

Omfang og utvikling

Kunnskapskommunen har i 2025 mottatt og behandlet et stort antall forskningshenvendelser. Per 15. desember 2025 var totalt 132 henvendelser registrert, noe som bekrefter den betydelige økningen vi observerte i 2024. Figur 2 viser et oversiktsbilde over årets henvendelser til Kunnskapskommunen innmeldt via nettskjemaet:

Figur 2: Forskningshenvendelser 2025 - oversikt over kategorier og status

Kategorier og status

Henvendelsene som mottas via Kunnskapskommunens digitale skjema fordeler seg hovedsakelig på tre kategorier: masteroppgaver, forsknings- og innovasjonshenvendelser, samt en mindre gruppe som faller inn under kategorien «annet». Sistnevnte omfatter blant annet forespørsler om hospitering, interne pilotprosjekter i Bergen kommune, søknader om nettverksmidler, masterprosjektidéer fra forskningsmiljøer og ulike former for utdanningssamarbeid.

Status for henvendelsene angis som enten «pågår» eller «godkjent». «Pågår» betyr at saken fortsatt er åpen og under behandling, mens «godkjent» indikerer at en eller flere deltakere i klyngen eller Kunnskapskommunens administrasjon har takket ja til samarbeid. Det store flertallet av henvendelser som ble sendt videre til kommunene, fikk positiv respons fra minst én kommune.

Selv om flesteparten av prosjektene blir godkjent, forekommer det avslag og tilbaketrekking. De vanligste årsakene til avslag er manglende kapasitet hos forespurte tjenester, at prosjektet har lav relevans for Kunnskapskommunens sine fokusområder og generell kunnskapsutvikling, eller at henvendelsen gjelder masterprosjekter fra andre utdanningsinstitusjoner enn våre partnere i vår region. I slike tilfeller rutes henvendelsen til KSF-koordinator i den aktuelle regionen slik at strukturen tas i bruk. I enkelte tilfeller avslås prosjekter på grunn av manglende forankring eller lav vitenskapelig kvalitet.

Noen henvendelser trekkes før de blir videresendt, enten i dialog med Kunnskapskommunens rådgivere eller etter initiativ fra forskningsmiljøene selv. Dette skjer typisk når det oppstår budsjettmessige begrensninger, utfordringer knyttet til personvernreglement og tjenestenes krav, eller når prosjektet må spisses og revideres for å oppnå bedre kvalitet og tydelig nytteverdi. Tidspress kan også være en årsak, dersom det ikke er mulig å sikre tilstrekkelig forankring innenfor den gitte tidsrammen.

Eksterne utlysninger og søknadssamarbeid

Mange av årets forsknings- og innovasjonshenvendelser er knyttet til eksterne utlysninger om midler. Hovedandelen gjelder Forskningsrådets utlysning på 120 millioner kroner til forskning og innovasjon for å styrke bærekraften i kommunale helse- og omsorgstjenester. I perioden frem mot søknadsfrist 24.09.2025 ble det nedlagt et betydelig arbeid i Kunnskapskommunen og blant våre samarbeidspartnere i kommunene og forsknings- og utdanningsinstitusjonene. Av 24 potensielle forskningssamarbeid ble det til slutt sendt inn 13 søknader med én eller flere av våre kommuner involvert som prosjekteier eller aktiv partner. Dette speiler et sterkt engasjement for kunnskapsutvikling og innovasjon i helse- og omsorgstjenestene. Kommunene viser handlekraft og strategisk vilje til å utforske nye løsninger i tett samspill med forskningsmiljøer. Denne typen samarbeid er avgjørende for å møte fremtidens utfordringer - og noe vi vil fortsette å legge til rette for i 2026. Andre henvendelser i år om eksternt finansiering inkluderer søknadssamarbeid om midler fra EU Horizon, Grieg Foundation, Polyfon kunnskapsklynge for musikkterapi, Alrek samarbeidsmidler og Rebekka Ege Hegermanns legat.

Det ble sendt inn én søknad om Rekrutterings- og samhandlingstilskudd – Helsefelleskapet vår 2025 i samarbeid mellom Bergen kommune, NORCE og Haraldsplass diakonale sykehus på temaet innføring av servicemedarbeidere på behandlingssentre og sykehjem. Søknaden ble ikke innvilget, men dannet grunnlag for søknad til Forskningsrådet.

Én søknad ble sendt til Prosjektskjønn – Statsforvalteren 03. November 2025 med tittelen *Veier til utholdenhet i helse- og omsorgstjenestene: Økt lederkompetanse om betydning av stress, søvn og restitusjon for ansatte i skift- og turnusarbeid* ved Anette Harris, Institutt for samfunnspsykologi, UiB, og seksjon for HR og organisering. Svar avventes (søkt om 1.100.000).

Tildeling fra Forskningsrådet

Tildeling fra Forskningsrådet fra Forskning og innovasjon for å styrke bærekraften i kommunale helse- og omsorgstjenester ble annonsert 15. desember 2025. Av de 13 innsendte søknadene vi var involvert i, fikk to prosjekt tilslag. I tillegg ble det innvilget to søknader om opprettelse av forskerskoler for arbeidslivsrelevans (7 av 33 søknader fikk midler):

- Prosjektet *“Pre-hospital Rule-in or rule-out of non-ST-elevation myocardial infarction in patients with acute chest pain (the PreRule-study)”* ved prosjektleder Professor Kristin M. Aakre, Universitetet i Bergen, fikk tildelt Kr 14 858 000. Prosjektet skal undersøke om det å implementere et helhetlig og forsterket prehospitalt utredningsløp resulterer i mer effektive og trygge pasientløp for pasienter med akutte brystmerter.

- Prosjektet «*Collaborative Musculoskeletal Management: Enhancing Primary Care through Interdisciplinary Team-based Care*» (COMMIT) med prosjektledelse fra NTNU og Trondheim kommune fikk 16 millioner. Prosjektet har som mål å utvikle, teste og implementere en tverrfaglig, teambasert modell for førstelinjetjenester til pasienter med muskel- og skjelettplager i kommunehelsetjenesten, for å sikre tidlig og treffsikker behandling, bedre ressursutnyttelse og mer bærekraftige helsetjenester. [Les mer om tildelingen her](#).
- «*Climate-informed-research-school*»: ved prosjektleder Lea Svendsen, Geofysisk institutt, Universitetet i Bergen. Samarbeidspartnere er Universitetet i Oslo, Pandemisenteret, UNIS Avdeling for arktisk geofysikk, CICERO senter for klimaforskning, Stiftelsen Nansen senter for miljø og fjernmåling, NORCE klima, Meteorologisk institutt, Havforskningsinstituttet, FHI, Norges vassdrags- og energidirektorat, Byrådsavdeling for eldre, helse og omsorg Bergen kommune, Stiftelsen Norges geotekniske institutt, Stormgeo AS, SWECO Norge AS, Equinor Energy AS, Fakultet for naturvitenskap og teknologi UiT, Institutt for foretaksøkonomi. Klimarelatert doktorgradsprogram med tverrfaglighet og tilgang til praksisfeltet for å styrke kompetanse innen klimainformert beslutningsstøtte i akademisk, privat og offentlig sektor. Prosjektperiode 01.07.2025-30.06.2033. Tildelt 16.240.000.
- «*Partners-in-care: Municipal Health Care Research and Innovation school*» ved prosjektleder og dekan Marit Kirkevold, fakultet for helsevitenskap, OsloMet. Samarbeidspartnere er Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Agder, VID Vitenskapelige Høgskole, UiT Norges Arktiske Universitet, Oslo Kommune Sykehjemsetaten, Bergen kommune, Vestvågøy kommune, Østre Agder IPR (interkommunalt politisk råd), Nasjonalforeningen for folkehelsen, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon FFO, Lovisenberg Diakonale Sykehus AS, Lillestrøm kommune, Norske Kvinners Sanitetsforening. Forskerskolen har som mål å tilby doktorgradskandidater kompetanse, veiledning og praksis innen kommunale helse- og omsorgstjenester. Tildelt 16.000.000.

Les mer om tildelingene her: [Nasjonale forskerskoler for arbeidslivsrelevans](#)

Tildeling av samarbeidsmidler fra Alrek helseklynge og Rebekka Ege Hegermanns legat

Den 1. november var fristen, og av totalt 21 søknader om samarbeidsmidler fra Alrek helseklynge fikk seks søknader støtte, hvorav ett var et studentprosjekt. Av disse var Bergen, Askøy og Øygarden kommune med på fire av søknadene.

Fra Rebekka Ege Hegermanns legat var det to av totalt ti søknader som fikk midler. Bergen kommune er med som samarbeidspartner i begge. Vi ser frem til å høre mer om disse prosjektene i 2026!

[Les mer om tildelinger av samarbeidsmidler og fra Rebekka Ege Hegermanns legat her](#).

Administrasjonen stod som søker til opprettelse av forskningsrådgivernettsverk «AFF Helse: Alrek Forskningsrådgiverforum for helse» med formål om systematisk samarbeid mellom

Kunnskapskommunen og de akademiske partnerne, et arbeid som startet ut i 2024. Det ble avslag med følgende begrunnelse:

Komiteen anerkjenner at det er et behov for et forum for forskningsrådgivere i Alrek, men mener at å tilrettelegge for dette er en oppgave som bør ligge innenfor partnerinstitusjonenes driftsoppgaver. Av denne grunn når ikke søknaden helt opp i årets søknadsrunde.

Styrringsrådet vil oppfordres til å bistå med realisering av et forskningsrådgivernetverk i 2026 slik at vi sammen kan styrke oss opp mot utlysninger og felles prosjekter.

Pågående forsknings- og innovasjonsprosjekter i partnerkommunene

Kunnskapskommunen er involvert i en rekke forsknings- og innovasjonsprosjekter. Nedenfor presenteres en oversikt over de største prosjektene, der kommunene er samarbeidspartner med avtale og har ekstern finansiering. Oversikten viser kun prosjektansvarlig og kommuner – ikke alle forskningspartnerne. Prosjekttitlene er klikkbare lenker.

[Dynamikker i en endrende institusjonell økologi: samhandling, prioritering og arbeid i helse, omsorg og velferdstjenestene i Norge](#) (2019-2027)

Prosjektet ser på og vurderer organisering, samarbeid og prioriteringer i kommunale helse- og omsorgstjenester - herunder bærekraftighet i tjenestene og dilemmaer ved prioritering i tildeling av tjenester. Det gir et viktig bidrag til å vurdere kommunenes rolle og utøvelse i lys av større samfunnsendringer.

Prosjektleder: Anette Fagertun

Partnere: Høgskulen på Vestlandet, Bergen kommune

Finansiering: Norges forskningsråd, 24 mill.kr

[Forskningssenter for Digitale Psykiske Helsetjenester \(ForHelse\)](#) (2020-2028)

Forskningssenteret ved Helse Bergen har som mål å øke bruken og nytten av digitale psykiske helsetjenester. Kommunen samarbeider bl.a. om terapeutveiledet mobilapp for ungdommer med angstsymptomer (Modi).

Prosjektleder: Tine Nordgren

Partnere: Helse Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Norges forskningsråd (SFI), 96 mill.kr

[Flere praksisplasser og bedre veiledning for medisinstudenter på fastlegekontorene \(FRONESIS\)](#) (2021-2025)

Prosjektet har bidratt til en betydelig økning av antall praksisplasser for medisinstudenter på fastlegekontorer i UiB sitt praksisområde. Prosjektet har også laget et masteremne skreddersydd for fastleger som gir en formell veiledningskompetanse. I 2026 arrangeres en avsluttende, nasjonal dialogkonferanse for spesielt inviterte. Målet er å sette temaet om praksis i kommunene på agendaen til sentrale aktører som bl.a. Helsedirektoratet og Kunnskapsdepartementet.

Prosjektleder: Steinar Hunskaar

Partnere: Universitetet i Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) og UiB, 18,7 mill.kr

Dark-Dem: Virtual darkness and digital phenotyping in specialized and municipal dementia care (2023-2026)

Prosjektet kartlegger psykiatriske symptomer forårsaket av demenssykdom med sensorer, for å utvikle og evaluere behandling av disse med kunstig mørke. Dette vil kunne hjelpe en utsatt pasientgruppe gruppe som er vanskelig å behandle, og krever mye ressurser.

Prosjektleder: Line Iden Berge

Partnere: Helse Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Norges forskningsråd, 10,6 mill.kr

Early intervention in long-term care / Tidlig innsats i helse- og omsorgstjenesten (2023-2027)

Pågående følgeforskning som gir kommunen god kunnskap om innretning og effekter på innføring av tverrfaglige team som kartlegger og vurderer behov/tildeling av helse- og omsorgstjenester.

Prosjektleder: Oddvar Førland

Partnere: Høgskulen på Vestlandet, Bergen kommune

Finansiering: Norges forskningsråd, 16 mill.kr

Recover/Panoramic Norway - Interventions against long COVID in Norway (2023-2033)

Studien undersøker om behandling med medikamentet Paxlovid ved nyoppstått covid vil kunne forhindre utviklingen av long-covid, og har foreløpig jobbet med rekruttering/ datainnsamling.

Prosjektleder: Nina Langeland

Partnere: Helse Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Helse- og omsorgsdepartementet, 20 mill.kr

CC.AGE: Complex Chronic Conditions and Ageing (Bruk av sensorteknologi for hjemmeboende eldre med nevrologiske lidelser) (2023-2028)

Forskningssenteret skal - i et tverrfaglig perspektiv - utforske og utvikle ulike teknologiske og digitale løsninger for eldre hjemmeboende med sammensatte helseutfordringer, slik at man kan bo lengre hjemme med god livskvalitet.

Prosjektleder: Bettina Husebø

Partnere: Universitetet i Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Trond Mohn forskningsstiftelse, 40 mill.kr

PM+: evidensbasert intervensjon for problemløsning for flyktninger (PEIL-FORSK)
(2023-2026)

Implementering av Problem Management+ (PM+) for å benytte ressurser blant flyktninger til fordel for andre flyktninger og avlaste offentlig tjenestetilbud. PM+ fremmer god psykisk helse, hindrer utenforskap og skaper gode lokalsamfunn.

Prosjektleder: Valeria Markova/Gro Sandal

Partnere: Bergen kommune, Fredrikstad kommune, Universitetet i Bergen

Finansiering: Norges forskningsråd, 7 mill.kr

FALLPREVENT: Implementering av kunnskapsbasert fallforebyggende program i helsetjenesten (2020-2026)

Prosjektet har som mål å lukke gapet mellom forskning og klinisk praksis ved å utvikle og implementere et kunnskapsbasert fallforebyggende program. Basert på data fra prosjektet vil det identifiseres faktorer av betydning knyttet til fall, og utvikles skreddersydde intervensjoner for å adressere slike.

Prosjektleder: Therese Brovold, Kristin Taraldsen

Partnere: OsloMet, Alver kommune, Askøy kommune og Vaksdal kommune

Finansiering: Norges forskningsråd, 12 mill.kr

eHjerteRehab - utvikling av et hjemmebasert digitalt hjerterehabiliteringsprogram
(2023-2026)

Det skal utvikles og testes en ny digital hjerterehabilitering med medvirkning fra pasienter som har gjennomgått infarkt. eHjerteRehab er et digitalt program som pasientene skal følge hjemmefra gjennom rehabiliteringen.

Prosjektleder: Tone Norekvål, Trond Pettersen

Partnere: Helse Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Norges forskningsråd, 16 mill.kr

GeriDrug - tryggere behandling med antikoagulasjonsmidler (DOAK) hos eldre (2018-2026)

Prosjektet skal gi kunnskap om nytteverdi av farmakologisk blodprøvemonitorering ved bruk av blodfortynnende legemidler hos skrøpelige pasienter i sykehjem.

Prosjektleder: Ann Helen Kristoffersen

Partnere: Helse Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Helse Bergen, stipendiatstilling

5-D Decoding Death and Dying in people with Dementia by Digital thanotyping (2024-2028)

Prosjektet undersøker hvordan sensorteknologi kan brukes til å gjenkjenne smerte og symptomer hos personer med demens ved livets slutt, og skal utvikle metoder til forbedring av smerte- og symptombehandling i denne sammenheng.

Prosjektleder: Bettina Husebø

Partnere: Universitetet i Bergen, Alver kommune, Voss herad

Finansiering: ERC (Det europeiske forskningsrådet), Helse Vest, Universitetet i Bergen

Sammen for de minste (2021-2026)

Prosjektet skal utvikle en digital læringsressurs, for å styrke samarbeid og kompetanseutveksling mellom de som arbeider med barn i aldersgruppa 0-5 år i Bergen kommune. Intensjonen er å øke kunnskapen om barnesyn, barns rettigheter og barns psykiske helse.

Prosjektleder: Hege Verpe

Partnere: Bergen kommune, Høgskulen på Vestlandet, Folkehelseinstituttet

Finansiering: Helsedirektoratet/Vestland fylkeskommune

Childrens right to participation (2021-2026)

Undersøkelse av barns deltakelse og hvordan man kan fremme deres medvirkning innenfor barnevernet. Deltakelse fra alle nivå i barneverntjenesten, og i alle faser av prosjektet.

Prosjektleder: Marit Skivenes

Partnere: Universitetet i Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Norges forskningsråd, 12 mill.kr

Ung Arena-studien (2025-2029)

Prosjektet følger forsker effekter av tiltaket Ungarena som nylig er innført i Bergen kommune - et lavterskel hjelpe- og samtaletilbud som er åpent for alle ungdommer mellom 12 og 23 år.

Prosjektleder: Idunn Brekke

Partnere: Folkehelseinstituttet, Bergen kommune

Finansiering: Norges forskningsråd, 12 mill.kr

KLAR - Kvinnehelse, overgangsalder og arbeidsliv (2023-2027)

Informasjon og formidling om overgangsalder i mange ulike kanaler. Prosjektet har blant annet utarbeidet egen veileder for Bergen kommune.

Prosjektleder: Inger Haukenes

Partnere: Universitetet i Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Grieg Foundation, 12 mill.kr

Klinisk skrøpelighetsskala på legevakt (2021-2029)

Klinisk skrøpelighetsskala er et raskt og brukervennlig screeningverktøy som testes ut som ledd i første vurdering av eldre pasienter (≥ 70 år) ved ankomst legevakt. Verktøyet gir helsepersonell mulighet til å sammenlikne akutt-tilstand mot vanlig tilstand og tilpasse behandling deretter.

Prosjektleder: Christine Olsen Gulla

Partnere: NORCE, Bergen kommune

Finansiering: Allmennmedisinsk forskningsfond, 3,3 mill.kr

«Hver dag hele livet» – livskvalitet og velvære i sykehjem (2022-2026)

Innføring av systematiske tiltak for å forbedre livskvalitet og velvære til beboere på sykehjem, basert på den enkeltes behov. Forskningsprosjektet viser økt livskvalitet, bedre pleier-beboer-interaksjon, redusert symptombyrde og forbedret arbeidsmiljø.

Prosjektleder: Jorunn Drageset

Partnere: Universitetet i Bergen/ Høgskulen på Vestlandet, Bergen kommune

Finansiering: Alrek helseklynge samarbeidsmidler, 120 000 kr

PraksisNett (2018-2027)

PraksisNett er en infrastruktur som legger til rette for at forskere skal kunne gjennomføre gode og kvalitetssikrede kliniske studier i norsk allmennpraksis hos fastlegen. Infrastrukturen finansieres nå også direkte over statsbudsjettet.

Prosjektleder: Bjørn Bjorvatn

Partnere: Universitetet i Bergen, Bergen kommune

Finansiering: Norges forskningsråd, Helse- og omsorgsdepartementet, 65 mill.kr

Avsluttede prosjekter i 2025

Digitale løsninger for praksisveiledning av bachelorstudenter i ernæring

Prosjektet MEST-ERN (Medstudentveiledning og -vurdering i ernæringspraksis) har vært støttet av HK-dir i perioden 2021–2025 gjennom programmet for studentaktiv læring.

Formålet med prosjektet har vært å utvikle og implementere en modell for medstudentveiledning og -vurdering for ernæringsstudenter i praksis i primærhelsetjenesten.

Gjennom studentaktive undervisningsopplegg i forkant av praksisperioden har vi hatt som mål å styrke studentenes kommunikasjonsferdigheter, evne til å gi og motta tilbakemeldinger, samt kompetanse i medstudentveiledning. Modellen legger til rette for at studentene kan støtte hverandre i utviklingen av profesjonsrollen, håndtering av kliniske problemstillinger og samarbeid. Den skal samtidig forberede studentene på møtet med pasienter/brukere, kollegaer og ulike praksissteder. Et sentralt premiss i modellen er at studentene skal kunne veilede hverandre uten at klinisk ernæringsfysiolog er fysisk til stede i praksissituasjonen.

Prosjektet har også hatt en forskningskomponent, der et pågående doktorgradsprosjekt undersøker tilbakemelding og tilbakemeldingskompetanse hos ernæringsstudenter.

Doktorgradsprosjektet har en varighet til utgangen av 2026. Innenfor forskningsdelen er én vitenskapelig artikkel publisert/akseptert, og flere manuskript er under utvikling.

Det har vært omfattende spredningsaktivitet gjennom hele prosjektperioden, og prosjektgruppen har deltatt med presentasjoner og bidrag på flere nasjonale og internasjonale konferanser.

Psykisk helse og trivsel blant ungdom. Betydningen av sosiale medier (Ungdom og sosiale medier)

Det har vært flere prosjekter med ulik finansiering i Bergen kommune og Vestland fylkeskommune – knyttet til ungdom, sosiale medier og psykisk helse. Dette prosjektet sprang ut av denne satsingen og var finansiert av Norges forskningsråd med 14 mill.kr, med FHI som prosjekteier, og de nevnte som samarbeidspartnere fra kommunesektoren.

Prosjektet undersøkte hvordan ungdoms bruk av sosiale medier henger sammen med psykisk helse og trivsel. Målet var både å kartlegge sammenhenger og å teste et tiltak som skulle fremme positiv SOME-bruk. Tidligere forskning har mest sett på hvor mye tid ungdom bruker på sosiale medier, men dette prosjektet ville se nærmere på hva de gjør, hvorfor de bruker dem, og hvilke opplevelser de har. To spørreundersøkelser (2020 og 2021) blant elever i videregående skole ga omfattende data om bruksmønstre, psykisk helse og trivsel. Resultatene viser at motivasjon, opplevelser og type aktivitet på sosiale medier henger ulikt sammen med for psykisk helse – et mer nyansert bilde enn tidligere studier. Tiltaket som ble vurdert viste lovende resultater, særlig med tanke på relevans, engasjement og ungdommers bevissthet om egen SOME-bruk.

Det ble utviklet nye spørreskjema, data fra skolene ble analysert og det ble laget evalueringsverktøy. Det ble publisert 15 vitenskapelige artikler og flere deltakelser på nasjonale og internasjonale konferanser. Prosjektet gir ny kunnskap om hvordan sosiale medier kan påvirke ungdoms psykiske helse. Det styrker kompetansen i skole og helsetjeneste og gir grunnlag for tiltak og politikk. For samfunnet gir det innsikt i hvordan SOME kan brukes som en ressurs i helsefremmende arbeid og hvilke utfordringer som kan være sentrale.

Prosjektet har bidratt til offentlige dokumenter som «Opptappingsplan for psykisk helse (2023–2033)» og NOU 2024:20 «Skjermbrukutvalget». Tiltaket er tilgjengelig på www.ungpasome.no og som undervisningsopplegg på NDLA. Prosjektet har vært omtalt i media og deltatt i debatter om skjermbruk og psykisk helse. To medlemmer var med i det regjeringsoppnevnte Skjermbrukutvalget (sekretariat og ekspertmedlem).

Bruk av digitalt tilsyn som teknologi for fallforebygging og falldetektering hos aleneboende personer med kognitiv svikt (DIGISAFE)

Prosjektet var finansiert av Regionale forprosjekt RFF Vestland 2023, og fikk tildelt 500 000 kroner til prosjektperioden i 2024. Prosjektet ble avsluttet i 2025, og har her utforsket hvordan digital teknologi kan forebygge, oppdage og varsle fall hos hjemmeboende eldre med kognitiv svikt – en gruppe som ofte ikke kan varsle selv. Fall er en stor helseutfordring: én av tre eldre faller hvert år, og konsekvensene kan være alvorlige.

I prosjektet ble såkalt “RoomMate-teknologi” testet i hjemmet til tre eldre med høy fallrisiko, i kombinasjon med trygghetsalarm og annen velferdsteknologi. RoomMate er en passiv sensor som varsler helsepersonell ved risikosituasjoner og fall, uten at brukeren må bære utstyr eller trykke på en knapp – en stor fordel for personer med demens. Teknologien sender anonymiserte bilder for å ivareta personvern, og gir helsepersonell mulighet til å kontrollere alarmer og gjøre tilsyn uten å forstyrre brukeren.

Funnene viser at pårørende opplever økt trygghet og frihet, mens personer med demens i liten grad påvirkes av installasjonen. RoomMate egner seg best som falldetektering og i noen grad som fallforebygging. Helsepersonell rapporterer stort sett positive erfaringer, men

enkelte peker på økt arbeidsbelastning. For eksempel opplevde respons-senteret teknologien både ressurs-sparende med tanke på færre uttrykninger, men også mer krevende med tanke på antall alarmer. Prosjektet gir verdifull kunnskap om muligheter og hindringer for å ta i bruk slik teknologi i hjemmetjenesten, som er et viktig skritt mot tryggere digital omsorg.

Ensomhet og livskvalitet blant eldre

Prosjektets overordnede mål var å styrke nytteverdien av Folkehelseundersøkelsene i fylker og kommuner, som kunnskapsgrunnlag i folkehelsearbeidet. Datainnsamlingene i disse undersøkelsene gjennomføres digitalt, noe som fører til betydelig frafall blant eldre, særlig blant eldre kvinner. Formålet med dette prosjektet var å undersøke hvilke konsekvenser dette frafallet blant eldre har for estimerer av ensomhet, livskvalitet og psykiske plager, med særlig tanke på representativitet.

Det ble samlet inn data blant eldre i Bergen kommune med formål å sammenligne resultatene for de som svarte på spørreundersøkelsen digitalt og de som svarte på papirskjema via post – på utfallsmål som psykiske plager, ensomhet og livskvalitet. Det ble ikke funnet forskjeller i livstilfredshet, sosial kapital (livet oppleves meningsfylt, tillit til andre, stedstilhørighet), psykiske plager, ensomhet, søvnproblemer og selvrapportert psykisk helse. På andre utfallsmål var forskjellene noe større og statistisk signifikante. Dette gjaldt blant annet trivsel i nærmiljøet, sosial kontakt, deltakelse i kulturelle aktiviteter, selvrapportert fysisk helse og noen utfordringer i det daglige (bevegelse, kognisjon) – hvor tallene var mindre gunstige for postal-gruppen enn for digital-gruppen.

Felles var at mange utfall viste en ugunstig utvikling med stigende alder. Resultater fra undersøkelsen tyder på at kvinner over 90 er en særlig viktig gruppe med tanke på hjelpetiltak og folkehelse-tiltak.

Det ble også skrevet en masteroppgave i tilknytning til prosjektet. Deltakerne i studien var åtte hjemmeboende eldre over 80 år i Bergen kommune, som alle benyttet seg av aktivitetssentre. Deltakerne opplevde at sosial støtte og tilgang til møtesteder var viktige forebyggende faktorer for å motvirke ensomhet. Studien konkluderte med at det finnes flere forebyggende tiltak i kommunen, men at informasjonen om disse ikke alltid oppleves tilfredsstillende. [Du finner masteroppgaven til Emeli Sandvik her.](#)

Prosjektet ble finansiert av Rebekka Ege Hegermanns legat, Bergen kommune og Vestland fylkeskommune. Prosjektgruppen ønsker å videreføre prosjektet og vil prøve å finne muligheter for det i 2026.

Formidling, synlighet og aktiviteter

Vi har sendt ut fire årlige Nyhetsbrev som oppsummerer aktivitet fra prosjekter, arrangement og andre aktiviteter som rører seg i Kunnskapskommunen. På nettsidene våre finner du en [oversikt over alle nyhetsbrevene](#). Ønsker du å melde deg som abonnement, kan du gjøre det ved å [registrere deg her](#).

Kunnskapskommunen har pr. i dag en [nettside tilknyttet Bergen kommune](#). Høsten 2025 startet Kunnskapskommunen et internt arbeid med å utvikle en helt ny nettside, www.kunnskapskommunen.no. Det har vært et samarbeid med Mediebruket etter avtale som har utformet design og hovedmeny. Det gjenstår noe arbeid med innhold og lansering planlegges våren 2026. Vi ser frem til å dele den med våre samarbeidspartnere og andre aktører [Kunnskapskommunen er også aktive på LinkedIn](#). Følg oss gjerne!

Samarbeid om kompetanse- og strategiarbeid

Administrasjonen har deltatt, blitt invitert inn og tatt initiativ til diverse samarbeid som har gitt masse gevinster for klyngesamarbeidet.

- Administrasjonen deltar i Kompetansenettverket ledet av seniorrådgiver Kristin Lawther i BEHO, Bergen kommune. Kommuner i klyngen er med, samt USHT Vestland.
- Det har vært konkrete bidrag inn mot Fagskolen Diakonova som har søkt midler fra HK-dir om opprettelse av studieretninger med praksisfokus.
- Intensjonsavtale mellom BEHO, Bergen kommune og Fagskolen Diakonova tilknyttet søknad om utviklingsmidler for høyere yrkesfaglig utdanning 2025 fra HK-dir.
- Fagskolen Diakonova søkte midler fra HK-dir gjennom bransjeprogrammet for helse- og omsorgstjenestene. [Tilskot til kompetanseutvikling i Helse- og omsorgstjenestene for 2025 – 2027](#). Målet er å utvikle korte, relevante og praksisnære kompetansetilbud som kan gjennomføres ved siden av full jobb, i tråd med behovene i sektoren. Innvilget.
- Søknad om videreutdanning i ICDP (International Child Development Program) for helsefagarbeidere i eldreomsorg ble innvilget.
- Søknad om videreutdanning for apotekteknikere (per i dag finnes ingen formell videreutdanning for apotekteknikere) ble innvilget. Deltagelse i styringsgruppen for studieprogram: Klinisk handlingskompetanse i helsetjenesten.
- Deltagelse i prosjektgruppen om ICDP for helsefagarbeidere i eldreomsorg.
- Bidrag i utarbeidelse av ny strategi for helse og omsorg – Voss herad som ble godkjent av Heradsstyret 11. desember: Strategi for helse og omsorg 2025 – 2035: [Saman for helse og aktive liv](#)
- Bidrag i arbeidet med Bergen kommune sin Eldreplan hvor spesialrådgiver Ann Kristin Berge er prosjektleder.
- Klyngebidrag inn mot tjenesteutmålingsprosjektet i BEHO ved fagsjef og prosjektleder Elin Wathne.

Kunnskapslønsj 2025

Kunnskapslønsj er et lett formidlingsformat der folk tar med matpakken sin og vi samles rundt en skjerm. 15-20 minutter er avsatt til faglig påfyll og 10-15 minutter er avsatt til spørsmål og kommentarer. Kunnskapskommunen inviterer alle FoUI-kontakter i partnerkommunene og alle etater i Byrådsavdelingen for eldre, helse og omsorg i Bergen kommune – de står fritt til å dele invitasjonen videre. I 2025 gjennomførte vi fem Kunnskapslønsjer med ulike tema:

- «Digital behandling for ungdom med spiseforstyrrelser» med prosjektleder i UngMeistring, Kristin Hogstad Bruvik, og forsker Emilie Nordby, UIB.
- «Bruk av musikk for å trygge personer med demens på sjukeheim» med PhD Frode Kristiansen, UiB.
- «Livskvalitet, subjektiv helse, sosiale relasjoner og funksjonsnivå blant eldre i Bergen» ved folkehelserådgiver i Bergen kommune, Margrethe Moss-Iversen Lundegård og forsker Marit Knapstad, FHI.

- «Kva rettar har papirlause i kommunene – og korleis følger Bergen kommune dette opp?» med Heidi Fagerbakke Aasen, Synnøve Sårheim Alme og Kristine Lillebø i Bergen kommune.
- «Aldersvennlige og aktiviserende kommuner – hvordan sikre helhetstenkningen?» med samfunnsforsker Gro Sandkjær Hanssen, By- og regionforskningsinstituttet NIBR, OsloMet.

Deltakelse på og medarrangør for konferanser, seminarer og møter

I løpet av 2025 har administrasjonen deltatt på og arrangert en rekke møter og arrangementer for å kunne dele informasjon, aktualiteter, være involvert og engasjert, på vegne av hele klyngen, men og med KSF strukturen som ramme.

Her er noen eksempler:

- **Fagdag for kvinnehelseforskning, 17. januar:** [Driv – senter for kvinnehelseforskning](#) arrangerte en inspirerende fagdag viet til kvinnehelseforskningens mangfold og bredde. Kunnskapskommunen var representert i programkomiteen og arrangementskomiteen.
- **Fellesmøte for samarbeidspartnerne i prosjektet 'Early intervention in long-term care', 6.-7. mars**
- **Avslutningsseminar for prosjektet DIGISAFE, 25. april**
- **Presentasjon av Kunnskapskommunen for Bergen bystyre, 2. april**
- **10 års jubileum:** I juni feiret Kunnskapskommunen 10 års jubileum med kommunalsjefer, ledere og rådgivere fra medlemskommunene. Dagen ble åpnet av Byråd for eldre, helse og omsorg i Bergen kommune, Marte Joan Monstad, og vi fikk et faglig innlegg om implementeringsforskning i kommunale prosesser fra Evy Gangstø Steinseide ved Verdighetssenteret/VID. Historien om Kunnskapskommunens utvikling ble presentert – fra en lovende idé i 2015 til et solid klyngesamarbeid i 2025, med tolv kommuner og åtte FoU-partnere i ryggen.
- **Mobiliseringsseminar og kafédiallog:** Målet var å mobilisere til søknader til Forskningsrådets utlysning av 120 millioner kroner til forskning på helse og omsorg i kommunene. Kommunene møtte med sine kunnskapsbehov, forskere vandret rundt for å lytte inn, diskutere og knytte kontakter for videre samarbeid. Kunnskapskommunen sto bak arrangementet sammen med USHT Vestland (Hordaland), Alrek Helseklynge og KSF Vest. Nærmere 90 deltakere møtte og deltok i kafédiallog om potensielle prosjektsøknader til utlysningen.
- **DigitalHelse25:** Deltagelse i programkomiteen for konferansen (19.-20. mai 2025). Tre ansatte i administrasjonen deltok begge dager.
- **Praksisrettleiarutdanning i allmennmedisin, 3.-5. juni:** Andre samling for fastleger som ønsket å ta [det skreddersydde masteremnet utviklet av FRONESIS-prosjektet, PRAM620](#). Kunnskapskommunen deltok med prosjektkoordinator for FRONESIS.
- **ISPIM Innovation Conference 2025, 16. juni:** Presentasjon av Kunnskapskommunen for deltagere innen forskningsbasert innovasjon, og omvisning på Alrek ledet av professor Reidun L.S. Kjome, Institutt for globale helse og samfunnsmedisin, UiB, og PhD Andreas Westermoen, det medisinske fakultet, UiB. Paneldiskusjon med Anne Marita Milde, og Tom James, leder for Innovation Strategy

and Policy, Welsh Government, og Siôn Charles, Chair, NHS Wales Innovation Leads Group.

- **Alrek helsedager, 15.-19. september:** Kunnskapskommunen var til stede på flere arrangement, i tillegg var de representert både i programkomiteen, arrangementskomiteen og ledet en av sesjonene i programmet.
- **UiB Innovasjonsdag - 200 år med forskning og innovasjon, 19. september:** Kunnskapskommunen deltok med stand på konferansen som samlet både forskere, studenter og samfunnsaktører.
- **Forskningsdagene i Haugesund, 19. september:** Kunnskapskommunen deltok i panelsamtalen "Bærekraftige helsetjenester – utfordringsbilde og mulige løsninger".
- **Forskningsdagen 2025 i Vestland fylkeskommune:** Kunnskapskommunen presenterte hvordan Bergen og medlemskommunene jobber med forskning, og utvekslet erfaringer med fylkeskommunen.
- **Miniseminar om prioriteringer og løfte frem gode forskningsspørsmål:** I samarbeid med FHI og Klyngesamarbeidet i Sør-Rogaland arrangerte KSF Vest og Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest et mini-seminar for FoUI-kontakter i klyngen og klyngeledere i KSF Vest om viktig tematikk.
- **Levert case og deltatt på kick-off for "NHH Connect AI-accelerated Innovation Lab"** med innovasjonskonkurranse om fremtidens løsninger, og deltagelse på prisutdeling for beste idé.
- **Prosjektverksted med Forskningsrådet:** I samarbeid med Norges forskningsråd i Vestland, Vestland fylkeskommune og Kommunenes samarbeidsarena for forskning Vest arrangerte vi et prosjektverksted for alle kommuner og forskere som ønsket å skrive søknad til utlysning om bærekraftige kommunale helse- og omsorgstjenester. Verkstedet to utgangspunkt i «Prosjektkanvas» – et verktøy for å gå fra en idé til prosjekt- og søknadsutvikling.
- **Nasjonal konferanse om kvinnehelseforskning, 5. november:** Kunnskapskommunen var representert i programkomiteen. Tre ansatte i administrasjonen deltok. Vertskap for konferansen var [Driv – senter for kvinnehelseforskning](#).
- **Tverrprofesjonell fagdag, 6. november:** Kunnskapskommunen deltok som observatør.
- **Presentasjon av Kunnskapskommunen for Eldrerådet** den 26. november.
- **Besøk fra Assam, India - med søkelys på fagskoleutdanning og samarbeid, 26. november:** Presentasjon av Kunnskapskommunen.
- **Avsluttende møte mellom prosjekt og referansegruppen i FRONESIS-prosjektet, 11. desember.**

Deltakelse i forum, styringsgrupper og prosjektgrupper

- **Prosjektgruppe modeller for spredning av kunnskap til kommunale tjenester for utsatte barn og unge:** Kunnskapskommunen deltar med rådgiver i et initiativ fra NORCE (RKBU Vest og Senter for praksisnær forskning) som planlegger å utvikle gode strukturer for behovsbasert forskning og bedre bruk av resultater fra forskningsresultater i tjenestene til barn og unge.
- **Høringsinnspill:** Kunnskapskommunen har bidratt med innspill til NOU 2025:8 «Folkehelse – verdier, kunnskap og prioritering» om prioritering av folkehelseiltak.
- **FRONESIS-prosjektet:** Karen Haugvaldstad, rådgiver i Kunnskapskommunen, har i perioden 2021-2025 vært koordinator for prosjektet og deltatt i prosjektgruppen.

- **Styringsgruppe** for forskerskole Climate-informed-research-school (UiB)
- **Prosjektgruppe** for forskerskole Partners-in-care (OsloMet)

Fagformidling og publikasjoner:

- Lars Bergesen, seniorrådgiver i Kunnskapskommunen, har vært medforfatter på artikkelen «Development and implementation of a new model for research support for municipal healthcare - a qualitative study» publisert i tidsskriftet *Frontiers in Health Services*. Andre forfattere er Maria Bjerk (hovedforfatter) (FHI), Oddvar Førland (HVL), Lars Langøien og Lillebeth Larun (FHI). Artikkelen utgår fra det avsluttede prosjektet "[En ny modell for et kunnskapssystem for kommunene](#)" hvor Bergen kommune var prosjektansvarlig og fikk midler fra Forskningsrådet sammen med FHI og HVL. Prosjektet utviklet en metode og [tjeneste for kunnskaps- og beslutningsstøtte](#). [Les artikkelen her](#).
- Anne Marita Milde, presentasjon om selvmordsforebygging i skolen på Den 13. nasjonale konferanse om selvmordsforskning- og forebygging. [Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging](#). Oslo, 4.-5. september.
- Administrasjonen i Kunnskapskommunen har levert statusmelding for «Plan for forskning, innovasjon og utdanning for helse og omsorgstjenestene i Bergen kommune 2022-2027». Dette er en midtveisrapport for planen, som omfatter arbeidet i Bergen kommune, Kunnskapskommunen og KSF Vest. [Les statusmeldingen og Bergen bystyres vedtak her](#).
- Jahnke, S., Gripsrud, S., Grøslund, H. & Milde, A.M. An RCT to increase therapists' motivation to treat clients who are sexually attracted to children. Submitted til PLOS One.

Personer og utvalg tilknyttet Kunnskapskommunen i 2025

Administrasjonen

Ledelse

· Kjell Wolff	Kommunaldirektør (øverste ledelse)
· Ingelin Søraas	Seksjonssjef – Seksjon for HR og organisering
· Anne Marita Milde	Fagleder, Dr. psychol, psykologspesialist

Stab

· Cathrine Horn Sommersten	Rådgiver, PhD, klinisk ernæringsfysiolog (foreldrepermisjon fra august)
· Lars Bergesen	Seniorrådgiver, MA
· Herdis I. Moldøen	Koordinator KSF Vest, MA
· Karen Haugvaldstad	Rådgiver, MSc, klinisk ernæringsfysiolog
· Tora Söderström Gaden	Rådgiver (vikariat til 31.08.26), PhD, musikkterapeut

Vi er samlokalisert med Universitetet i Bergen og Høgskulen på Vestlandet i Alrek helseklynge, Årstadveien 17. Samlokasjon øker grad av møter på tvers og er en viktig arena for administrasjonen. Vi deler Bergen kommunes lokaler i 3. etasje med henholdsvis Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) og ALIS / SamLIS Vest (allmennleger i spesialisering) sitt regionkontor. Bergen kommune har et større lokale (Borgertun) som hyppig brukes til arbeidsverksted, seminar, kurs og annen møtevirksomhet. Annen lokasjon er Rådhuset i Bergen hvor vi har tett kontakt med kommunaldirektør, seksjonsledelse og kolleger i byrådsavdelingene.

FoUI-kontakter i Bergen kommune

· Anne Karine Monsen	Etat for hjemmebaserte tjenester	Berit Breistein (Etatsdirektør)
· Anette Daar	Etat for helsetjenester	Nils-Petter Borge (Etatsdirektør)
· Hege Rinke	Etat for behandlingssentre og sykehjem	Anita W. Johansen (Etatsdirektør)
· Birthe Helland	Etat for tjenester til utviklingshemmede	Olivera Kostovska (Etatsdirektør)
· Eva Thomsen	Etat for tjenester til utviklingshemmede	Olivera Kostovska (Etatsdirektør)
· Silje Anita Skaaraas Leitet	Etat for barn og familie	Rønnaug Frøiland (Etatsdirektør)
· Irene C.F. Kjønnørød	Etat for psykisk helse og rus	Sølve Sætre (seksjonssjef seksjon for strategi og utredning)
· Anne Turid Nygaard	Etat for psykisk helse og rus	Sølve Sætre (seksjonssjef seksjon for strategi og utredning)
· Anita Brekke Røed	Seksjon for e-helse	Kristin Brekke (seksjonssjef)
· Ann Kristin Berge	Seksjon for plan og utvikling	Eirik Vestheim (seksjonssjef)
· Mette C. Tollånes	Seksjon for kommuneleger	Trond Egil Hansen (seksjonssjef)
· Mads Hagebø	Seksjon for tjenester til utviklingshemmede	Marit Hagevik (seksjonssjef)
· Øystein Gåsemyr	Seksjon for økonomi	Bernt Tungodden (seksjonssjef)

FoUI-kontakter i partnerkommunene

· Helge Kvam	Alver kommune	Fagansvarlig, Helse og omsorg
· Pia Aarsand Syversen	Alver kommune	Rådgiver
· Liv Olsen	Askøy kommune	Seniorrådgiver, Helse og omsorg
· Anne Hildegunn Færøy	Austrheim kommune	Kommunalsjef helse og velferd
· Anne-Lise Aaseng	Bjørnafjorden kommune	Spesialrådgiver, Folkehelsekontakt
· Bodil Hansen	Bjørnafjorden kommune	Spesialrådgiver
· Oddvin Arne Neset	Masfjorden kommune	Helse- og omsorgsleiar
· Solrun Hauglum	Vaksdal kommune	Kommunalsjef helse og meistring

Årsmelding Kunnskapskommunen Helse Omsorg Vest 2025 – versjon 1

· Anita Lønnebakken Sævil	Vaksdal kommune	Fungerende enhetsleder for helse og mestring
· Gullborg O. Rekve	Voss herad	Leiar for stab helse og omsorg
· Elizabeth Bell	Voss herad	Prosjektleiar
· Eli Skeie	Kvam herad	Klinisk ernæringsfysiolog, PhD
· Linn Kristin Lie Øyri	Kvam herad	Klinisk ernæringsfysiolog, PhD
· Terje Langeland	Kvam herad	Helse- og omsorgssjef
· Line Barmen	Øygarden kommune	Kommunalsjef helse og velferd
· Janne Mo	Øygarden kommune	Spesialrådgiver i helse- og omsorgstjenesten
· Janne Drevsjø	Samnanger kommune	Enhetsleiar pleie og omsorg
· Åse Waage Tveit	Samnanger kommune	Enhetsleiar, kommunefysioterapi
· Edith Oma	Samnanger kommune	Kommunalsjef, helse og omsorg
· Mona Molland	Gulen kommune	Helse- og omsorgsleiar
· Hilde Fanuelsen	Kristiania	Forskningsadministrasjon og internasjonalisering
· Maria Stene-Jonassen Bergen	Kristiania	Avdelingsleder Fag – campus

Det har vært avholdt fem digitale møter med Kommunepartnerne og én fysisk samling i anledning 10 års markeringen for klyngen. Leder for USHT Vestland (Hordaland) og seniorrådgiver Hilde Ystanes (KS Vest) inviteres i møtene da vi ser det formålstjenlig med god samhandling inn mot kommunene som gjelder informasjonsutveksling, involvering, og kunnskapsdeling. Nytt i 2025 har vært digitale drop-in møter med fagleder hver 14. dag. For FoUI-kontaktene i etatene i Bergen kommune har det vært månedlige hybride møter i tillegg til digitale drop-in møter hver 14. dag med forskningsadministrasjonen.

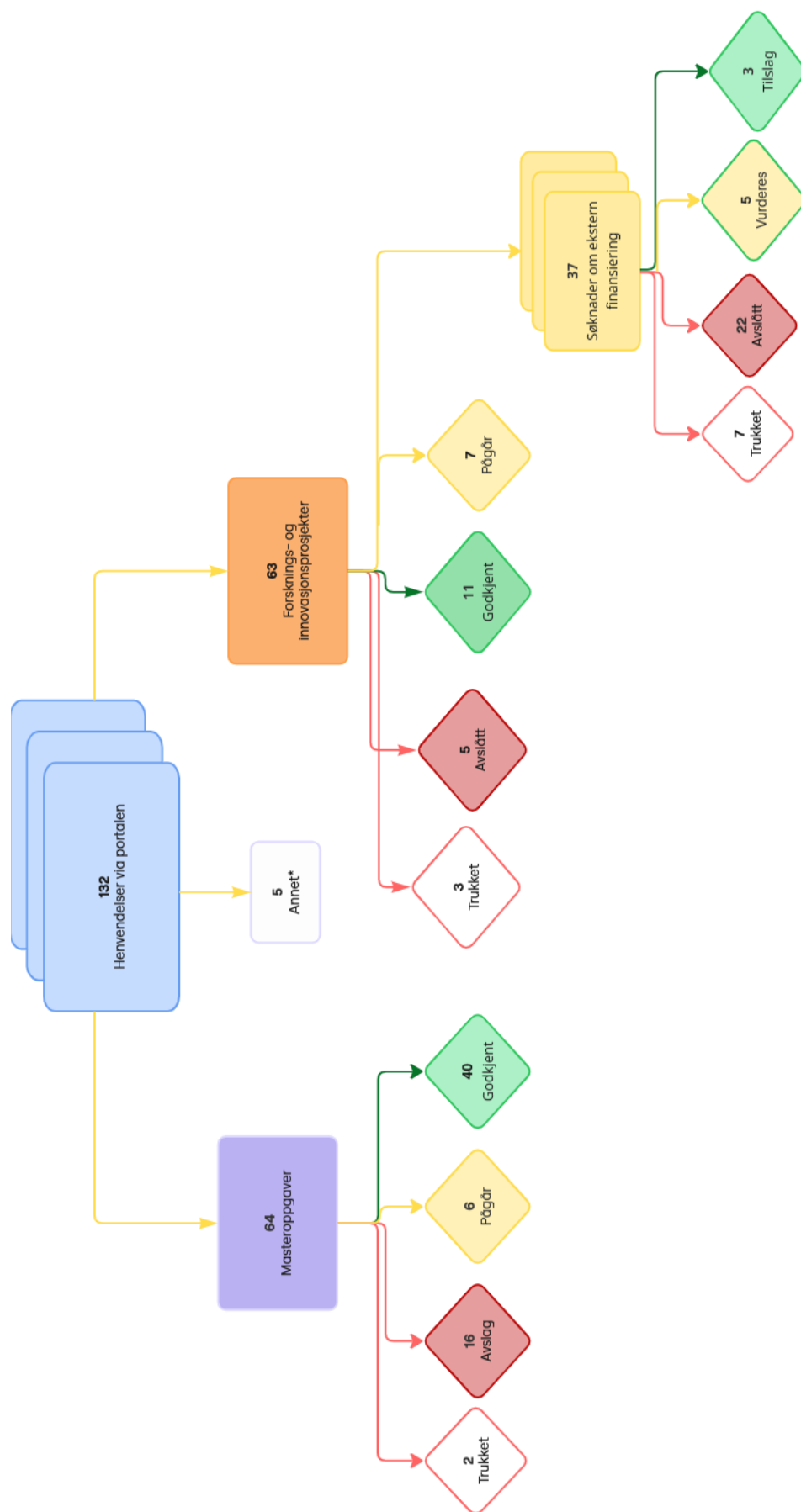
Styringsrådet

Ingelin Søråas	Seksjonssjef for HR og organisering BEHO, Bergen kommune (leder)
Bård Mæland	Rektor VID Vitenskapelige høyskole
Gottfried Greve	Viserektor forskning innovasjon og klynger Universitetet i Bergen
Gunnar Yttri	Rektor Høgskolen på Vestlandet
Jon Harald Kaspersen	Konserndirektør helse og samfunn, NORCE
Kåre Birger Hagen	Fagdirektør område for helsetjenester Folkehelseinstituttet (til juni 2025)
Clara Beate Gram Gjesdal	Viseadministrerende direktør Helse Bergen HF
Kjerstin Fyllingen	Administrerende direktør, Haraldsplass diakonale sykehus
Margareth Hagen	Rektor Universitetet i Bergen
Johnny Breivik	Kommunedirektør Øygarden kommune
Vara:	
Rebekka Ljosland	Strategi- og samhandlingsdirektør Haraldsplass Diakonale Sykehus
Ingrid Helgøy	Assisterende konserndirektør helse og samfunn, NORCE
Fra KS:	
Monica Fossnes Petersson	Avdelingsdirektør, avdeling: FID Innsikt og innovasjon
Bente Joten Skog	Spesialrådgiver, avdeling: FID Innsikt og innovasjon

Det er avholdt ett fysisk møte med styringsrådet i 2025 (15. januar). Kåre Birger Hagen gikk av med pensjon før sommeren og Folkehelseinstituttet ved direktør Guri Rørtveit oppnevnte Kim Kristoffer Dysthe, avdelingsdirektør i Område for Helsetjenester som tiltrådte høst 2025. Etter etablering av de regionale KSF-strukturene ble fagleder informert av Dysthe at Folkehelseinstituttet ikke skal bidra med representasjon på det lokale klyngenivået, men samarbeidet fortsetter knyttet opp til prosjekter og felles aktiviteter. Fra KS ble det en endring fra sentral lederrepresentasjon til det regionale nivået ved seniorrådgiver Hilde Ystanes, KS Vest.

Vedlegg

- 1) Figur 2 “Forskningshenvendelser 2025 – oversikt og kategorier” i forstørret versjon:

Figur 2: Forskningshenvendelser 2025 - oversikt over kategorier og status